

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Архітектурний факультет

Кафедра архітектурного проектування цивільних будівель і споруд

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО АТЕСТАЦІЙНОЇ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ
БАКАЛАВРА**

на тему:

Центр культури для дітей та молоді в м. Києві

Смокович Людмила Михайлівна

Київ - 2025 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Архітектурний факультет

Кафедра архітектурного проектування цивільних будівель і споруд

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Куцевич В.В

“ ____ ” червня 2024 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

**ДО АТЕСТАЦІЙНОЇ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО
СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА
АРХІТЕКТУРИ**

Центр культури у м. Києві

Виконав: Смокович Л.М.

Спеціальність: 191 Архітектурна та містобудування

Освітня програма: Архітектура та містобудування

Групи: Арх 21-2а

Керівники: Зенькович Н. Г.

Брідня Л.Ю.

Галак К.Т.

Ідентичність підтверджую

Київ -2025 р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Факультет: Архітектурний Кафедра: Архітектурного проектування цивільних будівель і споруд Освітньо-професійний рівень: бакалавр

Галузь знань: 19 – «Архітектура та будівництво» Спеціальність: 191 – «Архітектура та містобудування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан архітектурного факультету

д.т.н., проф. О.В. Кащенко

« ____ » _____ 2024 року

ЗАВДАННЯ
НА АТЕСТАЦІЙНУ БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТА

Смокович Людмила Михайлівна

1. Тема кваліфікаційної випускної роботи: Центр культури для дітей та молоді в м. Київ

2. Керівники проекту: Зенькович Н.Г., Брідна Л.Ю., Галак К.Т.

затверджені наказом вищого навчального закладу від « ____ » _____ 2024 року

3. Термін подання студентом роботи _____

4. Зміст пояснювальної записки (*перелік розділів, які потрібно розробити*)

1. Завдання на проектування;
2. Аналіз вітчизняного та світового досвіду;
3. Містобудівне обґрунтування;
4. Архітектурно-планувальне рішення;
5. Дизайн інтер'єру;
6. Конструктивне рішення;
7. Інженерне обладнання;
8. Список використаних джерел;

9. Додаки

5. Перелік матеріалів кваліфікаційної випускної роботи

№ розділу	Найменування розділів кваліфікаційної випускної роботи	Об'єм пояснювальної записки (аркушів А4)	Об'єм креслень (аркушів)
1	Завдання на проектування		6А1
2	Аналіз вітчизняного та світового досвіду		
3	Містобудівне обґрунтування		
4	Архітектурно-планувальне рішення		
5	Дизайн інтер'єру		
6	Конструктивне рішення		
7	Інженерне обладнання		
8	Охорона праці та навколишнього середовища		
9	Література		
10	Додатки		
	Разом:		

6. Консультанти розділів кваліфікаційної випускної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			

6. Дата видачі завдання: _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту	Термін виконання етапу проекту	Примітка
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

Студент _____ Смокович Л.М.
(підпис)

Керівник _____ Зенькович Н.Г.
(підпис)

ЗМІСТ

1. Вихідні дані
2. Вступ
  - 2.1 Актуальність обраної теми
  - 2.2 Основна ідея проекту
3. Аналіз вітчизняного та світового досвіду
4. Містобудівне обґрунтування
  - 4.1 Історична довідка про територію забудови
  - 4.2 Містобудівна ситуація
  - 4.3 Опис генерального плану
5. Архітектурно-планувальне рішення
6. Об'ємно-просторове рішення
7. Дизайн інтер'єру
8. Конструктивне рішення
9. Інженерне обладнання
  - 9.1. Системи опалення, вентиляції та кондиціонування
  - 9.2. Система водопостачання і водовідведення
  - 9.3. Електропостачання та освітлення
  - 9.4. Ліфти та вертикальні комунікації
10. Охорона праці та навколишнього середовища
  - 10.1. Безпека та охорона праці
  - 10.2. Охорона навколишнього середовища
  - 10.3. Енергоефективність будівлі
11. Використана література
12. Додатки

ЗАВДАННЯ НА ПРОЕКТУВАННЯ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні кафедри
архітектурного
проектування
цивільних будівель і
споруд
зав. каф., д. арх.,
Куцевич В. В.

Студент Смокович Людмила Михайлівна

Група АРХ-21-2А

Керівники доц. Зенькович Н.Г., Брідня Л.Ю., Галак К.Т.

Тема дипломної роботи Центр культури для дітей та молоді в м. Київ

1. Вихідні матеріали

ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій; ДБН В.2.2-9:2018

Громадські будинки та споруди;

ДБН В.2.2-16:2019 Культурно-видовищні та дозвілєві заклади; ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва;

ДБН В.2:2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд;

ДБН В.2.5-23:2010 Інженерне обладнання будинків і споруд. Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення;

ДБН В.2.5-20:2018 Газопостачання;

ДБН В.2.2-5:2023 Захисні споруди цивільного захисту

2. Ситуаційний план (рис. 1)

3. Топооснова ділянки (рис. 2)

4. Розрахунок вмістимості:

Функціональна зона	Вмістимість
Приміщення загального користування	100
Підготовчий відділ	78
Хореографічний відділ	80
Відділ образотворчого мистецтва	78

Музичний відділ	85
Всього:	420 осіб

5. Склад та площі приміщень функціональних груп:

№	Найменування приміщень	Площа, м ²	Кіль- - кість	Примітка
<i>Вхідна група</i>				
1	Вестибюль	126	1	0,3 м ² на одного відвідувача
2	Гардероб	42	1	0,1 м ² на одного відвідувача
3	Приміщення охорони	10	1	
4	Зона очікування	50	1	
5	Рецепція	30	1	
6	Приміщення зберігання калясок та велосипедів	30	1	
Всього:		277 м²		
<i>Приміщення загального користування</i>				
7	Дитяча ігрова зона	60	1	
8	Кафе на 50 місць	80	1	1,6 м ² на одного відвідувача
9	Книгарня	40	1	
10	Магазин художніх матеріалів	40	1	
11	Магазин музичних інструментів	40	1	
12	Магазин товарів для танцю	40	1	
13	Виставкова зала	135	1	4,5 м ² на одного відвідувача
14	Кімната відпочинку	50	1	

15	Бібліотека з відкритим дитячим фондом (10 тис. томів)	50	1	5 м ² на 1 тис.одиниць фонду
16	Читальна зала на 30 робочих місць	100	1	10 читацьких місць на 6.0 тис. Одиниць зберігання. Площа не менше ніж 2,4 м ² на одне читацьке місце
Всього:		675 м²		
Вмістимість групи приміщень:		100 осіб		
<i>Зала багатофункціонального призначення</i>				
17	Концертна зала на 300 місць	240	1	0,8 м ² на кожного глядача
18	Комора меблів та інвентарю при залі	20	1	0,05 м ² на кожного глядача, але не менше 10 м
19	Естрада (тип Е-3)	135	1	
20	Інвентарна при естраді	20	1	
21	Фоє-вестибюль	135	1	0,45 м ² на кожного глядача
22	Кулуари	25	1	Передбачаються при проектуванні театрально-концертної зали. 0,25 м ² на кожного глядача
23	Комора меблів при фоє	10	1	0,02 м ² на кожного глядача, але не менше 10 м
24	Звукоапаратна	6	1	
25	Світлопроекційна	12	1	
26	Світлоапаратна	15	1	
27	Костюмерна	20	1	15% від площі сцени

28	Гримерно-перукарські	5	2	
29	Артистичні вбиральні з душовими	15+4	2	10 м ² на кожні 100 місць в залі
30	Склад об'ємних декорацій	25	1	
31	Зала для репетицій	81	1	
32	Санітарний вузол для глядачів	45	1	Два унітази, один умивальник на 40 жінок. Один унітаз, два пісуари, один умивальник на 100 чоловіків.32ю 2,5 м ² на один прилад
Всього:		832 м²		
<i>Підготовчий відділ</i>				
33	Універсальна зала (30)	108	1	
34	Клас малювання та ліпки (12-15)х2	36+36	1	
35	Кладова глини та гіпсу	9	1	
36	Роздягальні з душовими	36	1	
37	Клас музики (12-15)	36	1	
38	Приміщення для зберігання музичних інструментів	15	1	
39	Приміщення для зберігання художнього фонду	15	1	
40	Приміщення керівників гуртків	15	1	
Всього:		420 м²		

Вмістимість групи приміщень:		78 осіб		
<i>Хореографічний відділ</i>				
41	Зал для групових занять з ритміки і танцю (класичні, народно-сценічні, сучасні, бальні) + інвентарні	144 + 18	3	
42	Зали для індивідуальних занять	30	5	
43	Клас теоретичних дисциплін	72	1	
44	Костюмерна майстерня	36	1	
45	Роздягальні з душовими	72	1	
46	Кладова для зберігання музичної апаратури	18	1	
47	Тренерська (з душем і санвузлом)	20	1	
48	Приміщення зберігання інвентарю	18	1	
Всього:		782 м²		
Вмістимість групи приміщень:		80 осіб		
<i>Відділ образотворчого мистецтва</i>				
49	Майстерня скульптури (з підсобним приміщенням)	54+9	1	

50	Майстерня прикладного мистецтва (обробка металу, дерева, пластмаси) (з підсобним приміщенням)	54+9	1	
51	Майстерня композиції	54+9	1	
52	Майстерня рисунку та живопису (з підсобним приміщенням)	54+9	1	
53	Кабінет історії мистецтв	54	1	
54	Приміщення для зберігання натюрмортного фонду	18	1	
55	Приміщення керівників гуртків	15	1	
Всього:		339 м²		
Вмістимість групи приміщень:		78 осіб		
<i>Музичний відділ</i>				
56	Кімната для індивідуальних занять по спеціальності фортепіано	15	5	
57	Кімната для індивідуальних занять по спеціальності струнні, духові і народні інструменти	15	5	

58	Клас для заняття хору і оркестру (30)	72	1	
59	Приміщення зберігання музичних інструментів	18	1	
60	Приміщення по ремонту музичних інструментів	36	1	
61	Студія звукозапису	36	1	
62	Кабінет звукозапису	18	1	
63	Класи для групових музично-теоретичних занять (музична література, теорія музики, сольфеджіо, гармонія)	36	3	
64	Приміщення викладачів	15	1	
Всього площі:		411 м²		
Вмістимість групи приміщень:		85 осіб		
<i>Адміністративно-побутові приміщення</i>				
65	Кабінет директора	24	1	
66	Кабінет заступника директора	18	1	
67	Канцелярія	12	1	
68	Бухгалтерія	18	1	
69	Вчительська	36	1	
70	Методичний кабінет	36	1	
71	Архів	24	1	
72	Кабінет головного інженера	12	1	

73	Приміщення відпочинку персоналу	30	1	
74	Кухня персоналу	15	1	
75	Гардероб персоналу	15	1	
76	Санвузол для персоналу з душовою кабіною	10	2	
77	Санвузол для учнів	133	1	Один унітаз на 20 дівчат. Один унітаз і один пісуар на 40 хлопців. Один умивальник на 30 учнів. 2,5 м ² на один прилад
78	Інвентарна	10	1	
79	Котельня	10	1	
	Серверна	10	1	
80	Електрощитова	10	1	
81	Додаткові господарські комори	10	3	0,01+0,03 м ² на кожного відвідувача, але не менше 10 м ²
82	Загрузка до кафе	8	1	
83	Склад продукції кафе	30	1	
84	Склад до виставкової зали	30	1	
Всього:		491 м²		
<i>Медичні приміщення</i>				
85	Медпункт	15	1	
86	Кабінет психолога	15	1	
87	Терапевтичний кабінет	15	1	
88	Процедурна	15	1	
89	Кабінет логопеда	15	1	

Всього:	75 м²
Загальна площа:	4302 м²

5. Склад проектних матеріалів:

- Креслення та масштаби їх розробки:
- ситуаційний план М 1:2000;
- генеральний план М 1:500;
- плани поверхів М 1:250;
- фасади М 1:150;
- поперечний розріз М 1:200;
- перспективне зображення будівлі;
- інтер'єр приміщення: перспективне зображення;
- Пояснювальна записка.

Студент _____ Смокович Л.М.
(підпис)

Керівник _____ Зенькович Н.Г.
(підпис)

Рис. 1. Ситуаційний план
(Ділянка під забудову за адресою вул. Золотоустівська, 11)

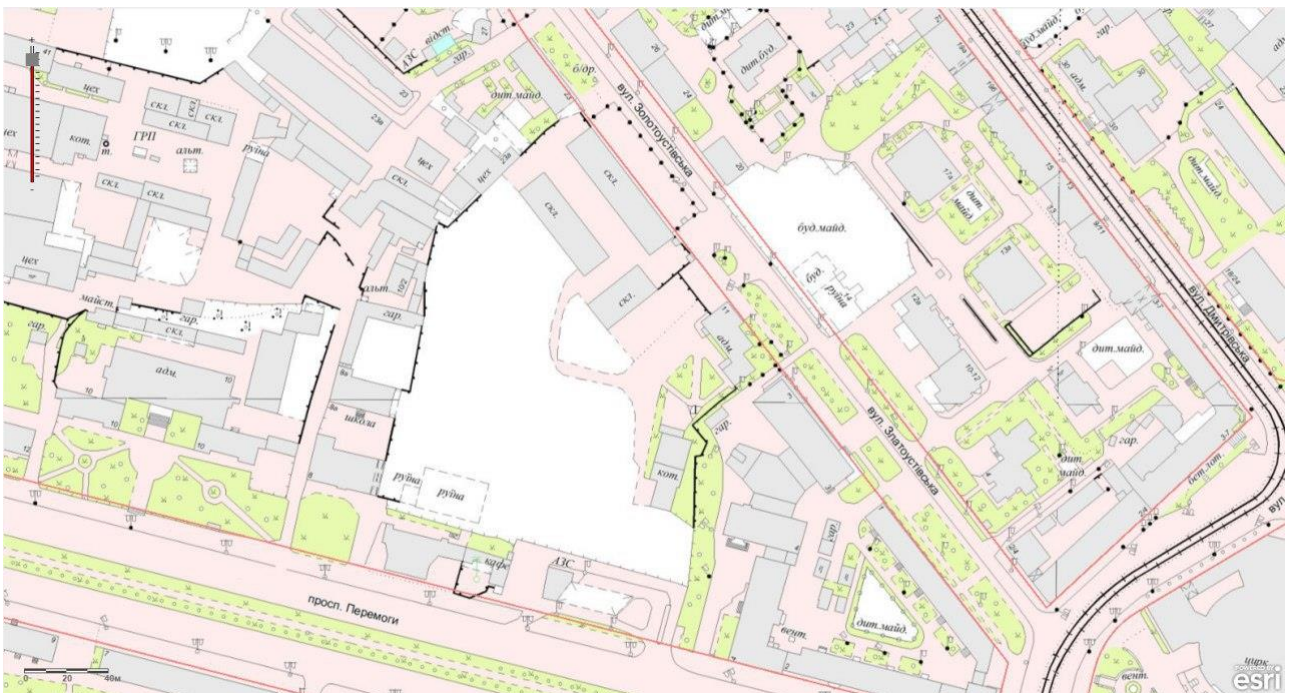

Рис. 2. Топооснова ділянки

2. Вступ

2.1 Актуальність обраної теми

У сучасних умовах розвитку суспільства особливого значення набуває культурне та естетичне виховання молодого покоління. Діти та молодь потребують простору, де вони можуть не лише розвивати свої творчі здібності, а й формувати особистість у сприятливому соціокультурному середовищі.

Центр культури для дітей та молоді має стати місцем, де поєднуються навчання, творчість, спілкування та відпочинок. Такий простір сприятиме розвитку креативного мислення, командної роботи, національної свідомості та духовних цінностей. Актуальність створення подібного центру зумовлена не лише освітньо-культурними запитами молодого покоління, а й потребою у формуванні громадянського суспільства через активну культурну інтеграцію молоді.

2.2 Основна ідея проекту

Основна ідея проекту полягає у створенні сучасного, багатофункціонального культурного простору, що відповідає потребам дітей та молоді. Центр повинен поєднувати різні напрямки культурної діяльності — від мистецьких студій, музичних класів і театральних гуртків до коворкінг-зон, виставкових залів і простору для проведення подій. Його архітектурна та функціональна організація має забезпечити відкритість, доступність і комфорт для всіх вікових категорій молоді.

Проект передбачає створення не лише фізичного об'єкта, а й цілісної культурно-соціальної платформи, яка стимулює творчий розвиток, міжособистісну комунікацію та залучення молоді до активного культурного життя. Центр стане осередком неформальної освіти, обміну досвідом, реалізації мистецьких ініціатив

3. Аналіз світового досвіду

3.1

Назва архітектурного об'єкту: Lumit Art High School

Місце розташування: Куоріо, Finland

Рік проектування: 2022

Архітектори: Lukkaroinen Architects

Площа: 9550 m²

Інформація про об'єкт дослідження:

Lumit Art High School (фінською Kuorion taidelukio Lumit) — це спеціалізований мистецький освітній заклад, розташований у місті Купіо, Фінляндія. Школа була створена у 2015 році в результаті злиття двох престижних освітніх закладів: музичного ліцею Kuorion Musiikkilukio та ліцею виконавських мистецтв Minna Canthin lukio. З моменту заснування Lumit набула статусу одного з провідних навчальних закладів країни у сфері мистецької освіти.

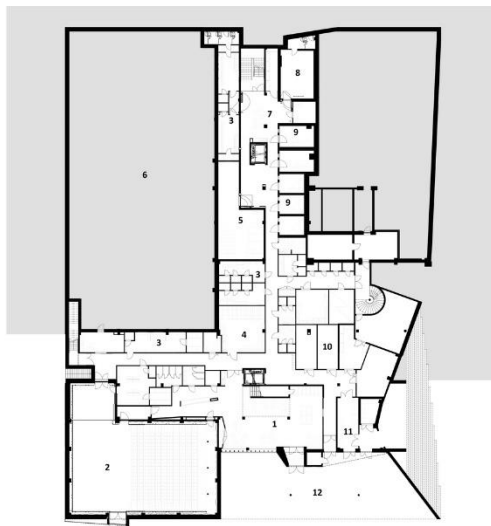
Особливості планувальних рішень:

Планувальна структура будівлі орієнтована на створення багатофункціонального простору, який легко адаптується до різних потреб.

Центр композиції — це великий відкритий атриум, що об'єднує різні навчальні блоки і водночас функціонує як простір для неформального спілкування, відпочинку та мистецьких подій. Навколо атриуму розташовано навчальні приміщення, студії, лабораторії, майстерні та аудиторії, які згруповані тематично: музика, образотворче мистецтво, театральне мистецтво. Завдяки відкритому плануванню та широким коридорам із зонами для сидіння будівля має виразний характер соціального середовища. Важливо, що усі функціональні зони проектувалися з урахуванням природного освітлення — це не тільки створює комфорт, а й знижує енергоспоживання. Простір також враховує потреби інклюзивності: передбачені зручності для людей з інвалідністю, зручна навігація та безбар'єрне середовище.

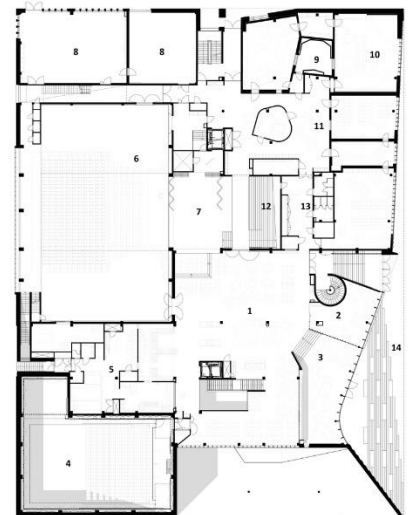
Basement floor plan

1. Lobby and foyer
2. Black Box theatre hall
3. Dressing rooms
4. Makeup and costumes
5. Storage
6. Ventilated basement structure
7. Instrument practice lobby
8. Band practice
9. Instrument practice
10. Technical facilities
11. Maintenance facilities
12. Entrance canopy

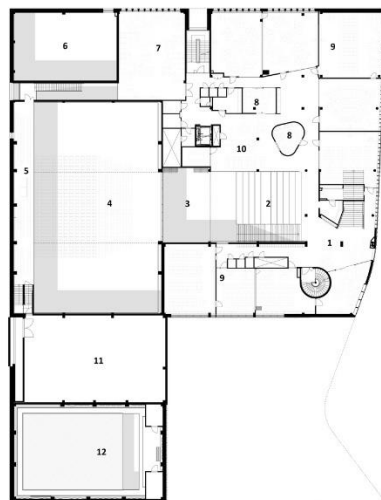
First floor plan

1. Restaurant lobby
2. Library
3. Library lobby
4. Black Box hall's mezzanine
5. Kitchen facilities
6. Gymnasium and event hall
7. Central stage
8. Ballroom
9. Monitoring room
10. Music teaching facilities
11. Music lobby
12. Stairs with seating
13. Classroom
14. Outdoor stairs with seating

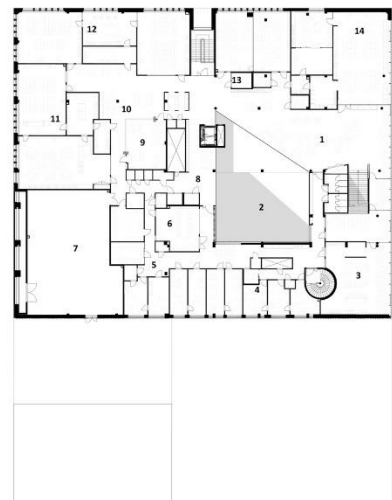
Second floor plan

1. Lobby
2. Stairs with seating
3. Central stage
4. Upper part of event hall
5. Viewing mezzanine
6. Upper part of ballroom
7. Lecture hall
8. Group spaces
9. General teaching facilities
10. Teaching lobby
11. Mechanical room
12. Black Box hall's technical facilities

Third floor plan

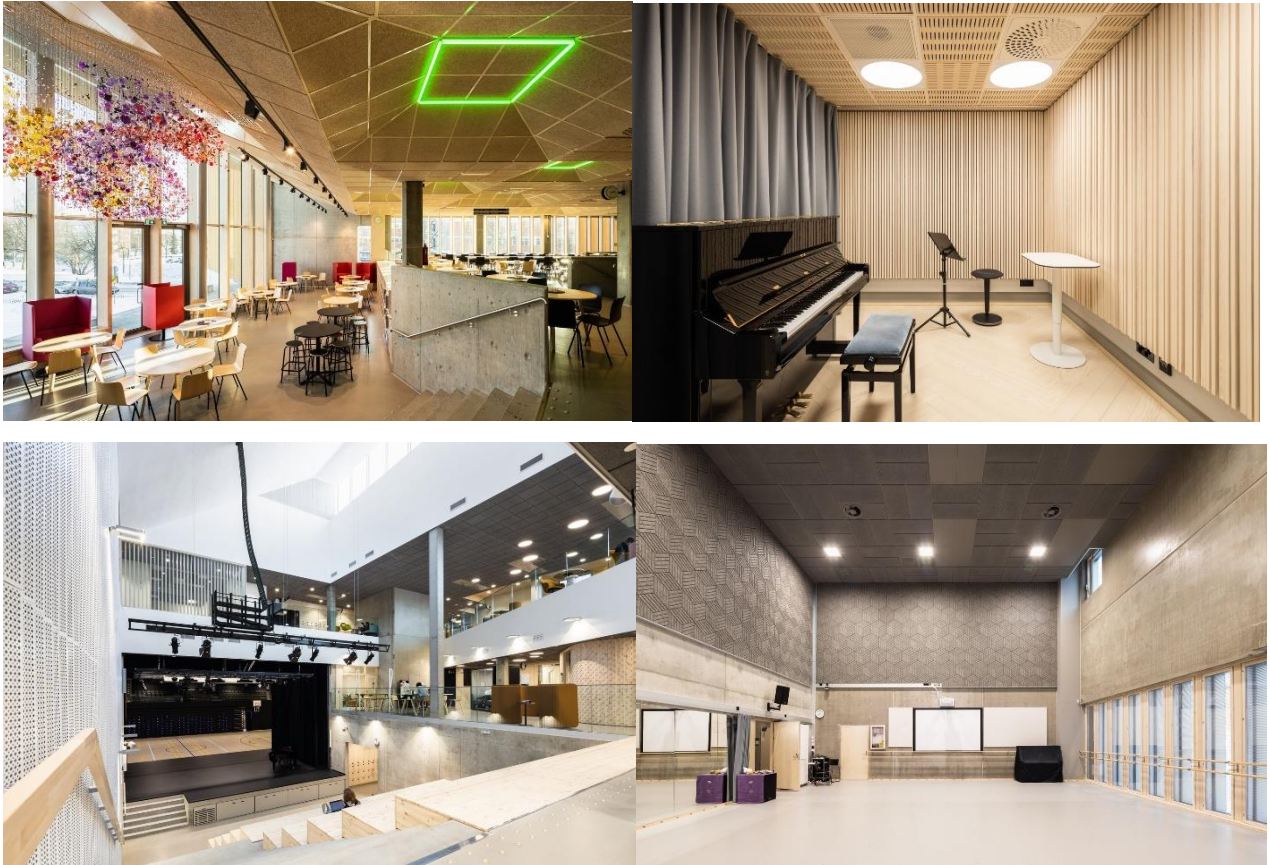
1. Lobby, art exhibitions
2. Upper part of stairs with seating and skylight
3. Teachers' offices and break room
4. Offices
5. Student health care
6. Meeting rooms
7. Mechanical room
8. Meeting lobby
9. Openable group space
10. Natural sciences lobby
11. Physics and chemistry classrooms
12. Geography and biology classrooms
13. Small group spaces
14. Visual arts classrooms

Дизайн інтер'єру:

Інтер'єри вирізняються своєю стриманістю та водночас теплою атмосферою. Дизайн базується на принципах скандинавського мінімалізму — чисті лінії, функціональність і візуальна легкість. Основними матеріалами інтер'єру є натуральне дерево, біла штукатурка, скло та бетон, які поєднуються в гармонійну, спокійну палітру. В інтер'єрах активно використано світлі дерев'яні панелі, які створюють відчуття затишку та тепла, компенсуючи масштабність простору. Природне світло, що потрапляє через великі вікна та світлові шахти, підсилює відчуття простору й відкритості. Меблі — легкі, мобільні, часто модульні, що дозволяє трансформувати простір під різні формати занять: від групової роботи до сольних виступів чи презентацій. Кольорові акценти в інтер'єрі мінімальні, але точкові — наприклад, в оздобленні меблів чи елементів навігації — і покликані орієнтувати та активізувати простір.

Конструктивні рішення:

Конструктивна система Lumit Art High School базується на комбінації монолітного залізобетонного каркасу та легких заповнень зовнішніх стін, що дозволило досягти гнучкості у формуванні відкритих просторових композицій. Такий підхід забезпечує не лише надійність і довговічність будівлі, а й дозволяє легко адаптувати внутрішні приміщення під змінні функціональні потреби, характерні для навчального процесу в мистецькій школі. Просторі прольоти без великої кількості колон забезпечують відкритість інтер'єру, що особливо важливо для студій, залів та креативних майстерень.

Особливої уваги заслуговує архітектурно-конструктивне вирішення вхідного порталу, який не лише виконує функцію входу, а й має яскраво виражене символічне та естетичне навантаження. Вхід оформлено у вигляді великого виступаючого навісу з чіткою геометрією, що візуально акцентує головний фасад і водночас створює публічний простір перед входом — своєрідний

перехідний майданчик між вуличним середовищем і внутрішнім культурним простором школи. Конструкція portalу виконана зі сталі та бетону, облицьована дерев'яними панелями, що перекликається з внутрішнім оздобленням та створює цілісну архітектурну мову. Такий портал виконує також функцію захисту від атмосферних впливів і підкреслює відкритість будівлі, запрошуючи відвідувачів всередину.

Висновки:

Lumit Art High School є вдалим архітектурним рішенням для поєднання функцій освітнього закладу та культурного центру завдяки продуманій взаємодії просторових, естетичних та функціональних рішень. Будівля поєднує гнучкість сучасного навчального середовища зі сміливою архітектурною виразністю, яка відповідає духу мистецтва й творчості. Відкриті простори, зонування, що стимулює комунікацію, наявність виставкових, театральних і музичних просторів — усе це перетворює школу на активний культурний хаб, який живе не лише у навчальні години, а й поза ними.

Завдяки злагодженій інтеграції навчальних функцій із публічними та мистецькими просторами, Lumit Art High School виконує подвійну роль — не лише як школа мистецтв, а і як повноцінний центр культури для громади. Вона відкриває двері для концертів, виставок, перформансів, тим самим стираючи межу між освітою та культурним життям громади.

3.2

*Назва архітектурного
об'єкту: Saldus Music and
Art School*

*Місце розташування:
Салдус, Латвія*

Рік проектування: 2013 р.

Архітектори:

MADE arhitekti

Площа: 4 179 m²

Особливості планувальних рішень:

Планувальна структура школи побудована на чіткому поділі простору за функціональними зонами, водночас зберігаючи відкритість і логіку руху всередині будівлі. Навчальні кабінети розміщені переважно вздовж зовнішнього периметру, що забезпечує природне освітлення протягом усього дня. У центрі комплексу — репетиційні та багатоцільові зали, бібліотека та простори для спільної діяльності. Така конфігурація сприяє зосередженню у класах та активній взаємодії у спільних зонах.

У проєкті враховано потребу у візуальних і просторових зв'язках між різними частинами школи. Внутрішні дворики і світлові прорізи дозволяють денному світлу проникати глибоко в будівлю, зменшуючи залежність від штучного освітлення. Важливою особливістю є організація коридорів і зон відпочинку як неформальних комунікаційних осередків — вони не лише з'єднують різні функціональні блоки, а й служать місцем для виставок, спілкування або індивідуальної роботи, підкреслюючи відкритий і динамічний характер простору.

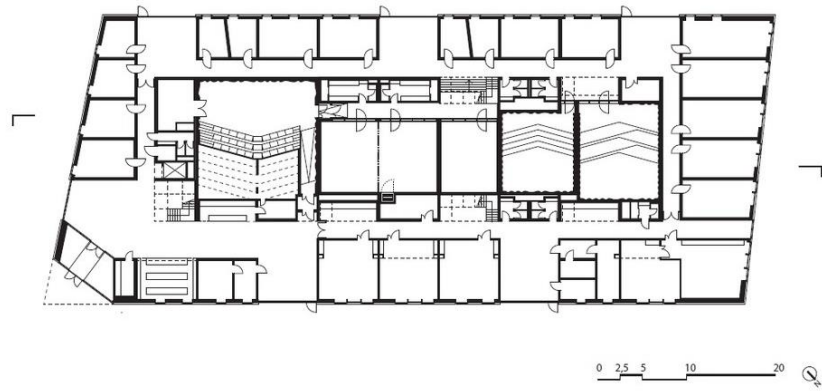

Рис. Планування 1-го поверху

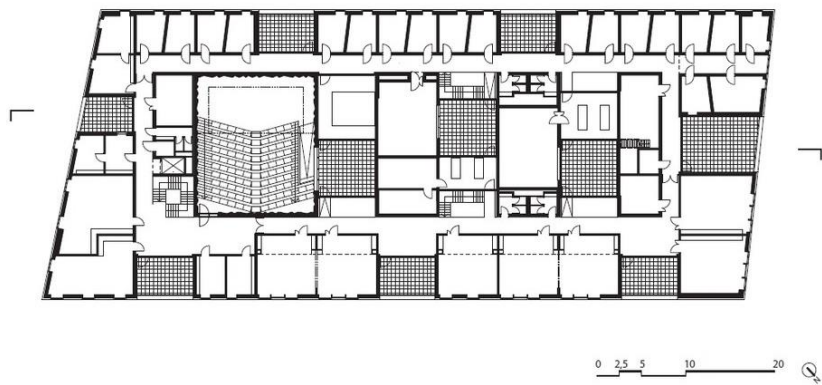

Рис. Планування 2-го поверху

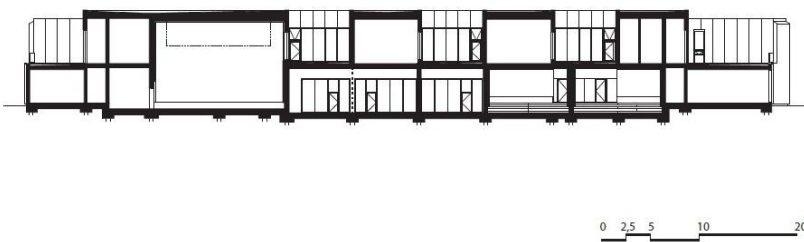
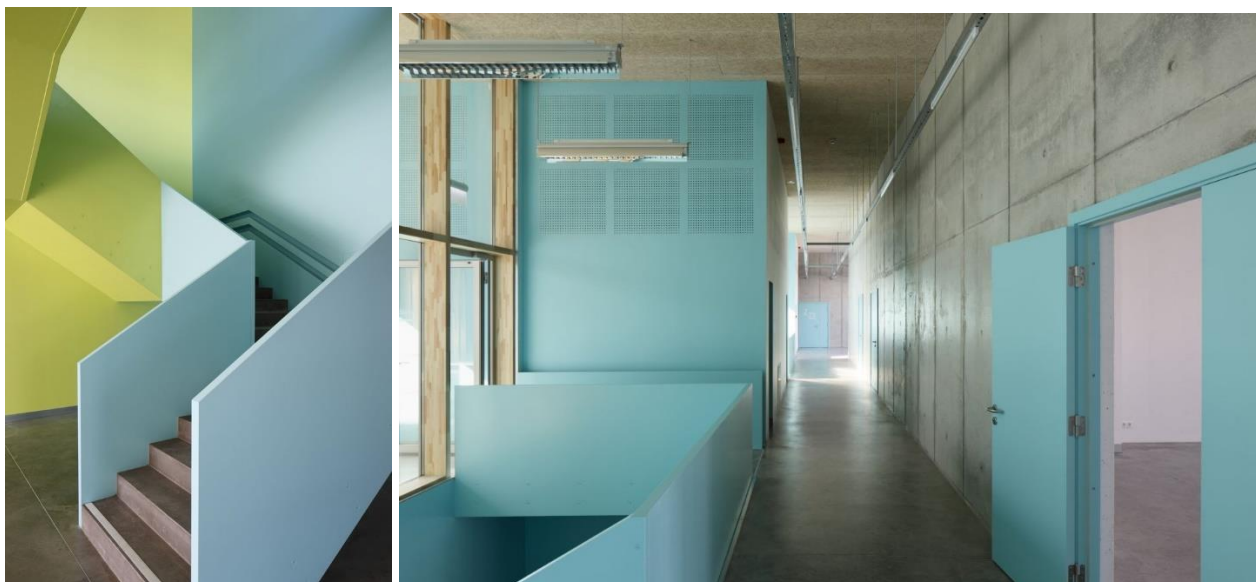

Рис. Планування 3-го поверху

Дизайн інтер'єру:

Інтер'єр вирізняється стриманим мінімалізмом та акцентом на натуральні матеріали. Очищені бетонні стіни створюють нейтральне тло для мистецьких

експозицій, а дерев'яні панелі додають тепла й тактильності. Навігацію підсилюють кольорові акценти: зелений — для музичної школи, синій — для художньої. Ці кольори проявляються в деталях, меблях, маркуванні, але найяскравіше — у зоні сходів. Центральна сходово-клітка пофарбована в насичені кольори, що не тільки допомагає орієнтуватися, а й надає інтер'єру характеру та енергії. Вона виконує роль візуального центру будівлі й слугує символом об'єднання обох творчих напрямків. Через прозорі огороження сходів відкривається огляд на інші частини школи, що посилює відчуття відкритості й взаємодії.

Висновки:

Saldus Music and Art School є прикладом інтелектуального педагогічного простору та культурного осередку. Архітектура об'єднує освітні функції із публічними зонами: репетиційна зала, бібліотека й зовнішній майданчик формують місце для освітньо-культурної взаємодії громади. Проєкт отримав Гранд-Прі Латвійської архітектурної премії 2013 року та потрапив до номінантів Mies van der Rohe Award 2015. Він успішно синтезує інноваційні енергоефективні рішення, екологічні матеріали та образ сучасної публічної

школи, закладаючи приклад для майбутніх культурно-освітніх проєктів у міських громадах.

3.3

Назва архітектурного об'єкту: Sint Lucas School of Arts

Місце розташування: Антверпен, Бельгія

Рік проектування: 2016- 2019 рр.

Архітектори: Atelier Kempe Thill

Площа: 9 240 м²

Інформація про об'єкт дослідження

Sint Lucas School of Arts розташована в місті Антверпен, Бельгія, й представляє один із найбільших мистецьких навчальних закладів у країні. Проєкт розроблений архітектурною студією Atelier Kempe Thill та реалізований у межах реконструкції та розширення існуючого кампусу. Основна мета — об'єднати стару будівлю 1950-х років із новим функціональним корпусом у

єдину архітектурну систему. Загальна площа нової споруди становить приблизно 5 000 м².

Будівля розташована у щільному міському контексті, з боку вулиці Dominikanenstraat, у зоні з переважно житловою забудовою. Проєкт має особливу важливість для культурного ландшафту Антверпена, оскільки школа виступає осередком мистецької освіти, сучасних культурних практик та студентської ініціативи. Через обмежений бюджет і щільну ділянку архітектори шукали прості, але ефективні засоби створення гнучкого, інтенсивного простору для творчості.

Підхід до проєктування

Підхід Atelier Kempe Thill до проєктування базується на принципі архітектурної раціональності, відкритості та адаптивності. Основна ідея полягала в тому, щоб створити максимально відкриту та просторово гнучку будівлю, де простір можна вільно трансформувати під різні освітні, виставкові чи колективні потреби. Архітектори зробили ставку на мінімалізм, прозорість і технічну

простоту, що дозволило не тільки зекономити кошти, а й сформувати чисте,

нейтральне середовище, яке не нав'язує естетику, а сприяє її створенню студентами.

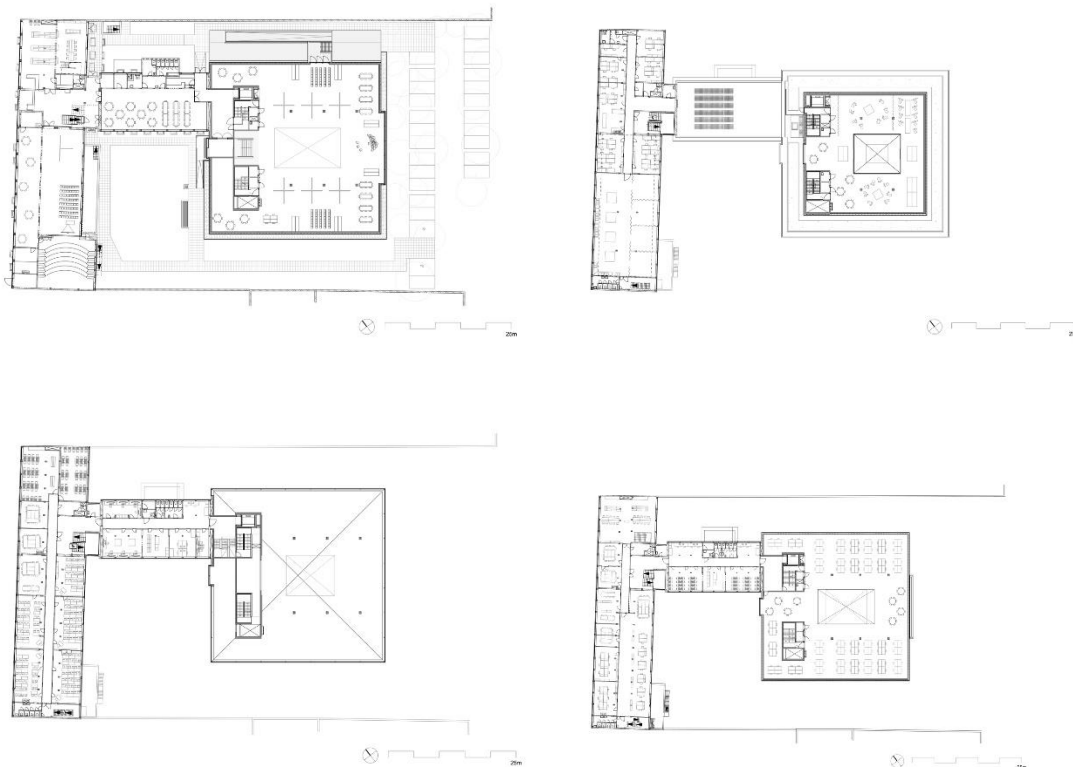
Центральним елементом нового корпусу стала ідея відкритого атриуму — місця зустрічі, комунікації та взаємодії. Це не лише функціональна частина споруди, а й символ її внутрішньої структури: простір, де відбувається перетин думок, образів і практик. Кампус задумано як напівпублічну платформу — не замкнену у собі школу, а місце, яке активно комунікує з містом через виставки, події та відкриті ательє.

Особливості планувальних рішень

Новий корпус має майже квадратну форму — 34×34 м — із чіткою ортогональною сіткою та чотирма повноцінними поверхами. В центрі розташований двосвітлий атриум із широкими сходами та галереями, що

з'єднують поверхи й забезпечують візуальні зв'язки між різними рівнями. Кожен поверх легко адаптується під різні сценарії використання — майстерні, лекційні зали, лабораторії, відкриті робочі простори або експозиційні площі.

Особливістю є також повна відмова від традиційних коридорів — замість них використані широкі, наскрізні простори, де межі між зонами умовні й перетікають одна в одну. Це дозволяє уникати ізолюваності приміщень та стимулює міждисциплінарну взаємодію. На перших рівнях розміщені зони для загального користування — кав'ярня, бібліотека, зали для подій, — які відкриваються у вуличний простір за допомогою повністю застекленого фасаду.

Дизайн інтер'єру

Інтер'єр будівлі вирішений у дусі індустріального мінімалізму. Використано природні, відкриті матеріали: шліфований бетон, алюміній, скло, дерев'яні елементи. Завдяки відсутності зайвих декоративних шарів, інтер'єр виглядає чесно, утилітарно й водночас дуже виразно. Така композиція створює нейтральне тло для художньої діяльності, що особливо важливо для

мистецького середовища: простір не диктує, а дозволяє наповнювати себе сенсами.

Великі панорамні вікна забезпечують активне природне освітлення, що має особливе значення для майстерень і творчих студій. А відкритість атриуму та скляні перегородки між приміщеннями підтримують ідею візуальної прозорості та взаємозв'язку. Студенти можуть бачити, як працюють інші, що стимулює обмін ідеями та формування спільноти. Світлий інтер'єр разом із акустичними панелями та просторовою висотою створюють комфортні умови для навчання і творчості.

Висновок

Sint Lucas School of Arts є блискучим прикладом того, як сучасна архітектура може ефективно поєднувати раціональність, функціональність і просторову поетику. Архітектори зуміли створити простір, який не лише підтримує навчальний процес, а й формує спільноту, де кожен може відчувати себе

частиною творчого середовища. Мініمالізм, відкритість, нейтральність — усе це працює на підтримку головного: свободи самовираження.

Проект демонструє глибоке розуміння педагогіки, сучасного урбанізму та принципів сталого проектування. Це архітектура, яка не нав'язує, а служить — фонуює, підтримує, формує простір дії. У такому середовищі мистецтво не лише навчають, а й постійно переосмислюють. І саме це робить Sint Lucas School of Arts не просто вдалим, а зразковим архітектурним рішенням для школи мистецтв і культурного центру.

4. Містобудівне обґрунтування

4.1 Історична довідка про територію забудови

Ділянка за адресою вул. Золотоустівська, 11 (Шевченківський район) в м. Києві розташована в межах історичної місцевості, що сформувалася ще в другій половині XIX століття. Вулиця Золотоустівська виникла як Загородня, адже пролягала тоді ще за межами центральної забудови Києва. У 1869 році її перейменували на честь церкви Іоанна Золотоуста, що стояла неподалік, на теперішній площі Перемоги. Забудова вулиці має мішаний характер — поряд із історичними прибутковими будинками кінця XIX століття зустрічаються житлові будинки 1950-х років, адміністративні споруди, об'єкти радянської інфраструктури й сучасні офісні комплекси.

На території ділянки тривалий час розташовувалася Київська тютюнова фабрика — одне з найстаріших промислових підприємств міста. Наприкінці XIX — на початку XX століття підприємство активно розширювалося, формуючи характер індустріальної забудови на цій території. Після націоналізації в радянські часи фабрика продовжувала виробництво, особливо активно в повоєнний період. У 1990-х роках тютюнове виробництво перенесли до нового комплексу на півдні Києва, а історичні корпуси на Золотоустівській згодом були виведені з експлуатації.

На початку 2010-х років територію колишньої тютюнової фабрики придбала девелоперська компанія Budhouse Group. У 2011–2013 роках вона презентувала проєкт масштабного багатофункціонального комплексу під назвою ТРЦ HARTZ. Запланований обсяг забудови передбачав понад 90 тисяч квадратних метрів орендної площі, підземний паркінг на дві тисячі автомобілів, офісні приміщення, готель, розважальні та культурні об'єкти, включно з концертним залом. Проєкт був представлений як потенційно наймасштабніший торговельно-розважальний центр у центрі Києва, однак викликав неоднозначну реакцію громадськості. Через активну дискусію, проблеми з транспортною інфраструктурою, економічну нестабільність та потребу збереження елементів історичної забудови реалізацію комплексу так не було розпочато.

4.2 Містобудівна ситуація

Запланований Центр дитячої творчості розміщуватиметься в межах Шевченківського району столиці — на території вздовж вулиці Золотоустівської, яка належить до сформованої міської зони з активною експлуатацією. Оточення характеризується різнопрофільною забудовою: поряд функціонують житлові багатоповерхівки, офісні будівлі, об'єкти роздрібної торгівлі та громадського харчування. Розташування об'єкта в безпосередній близькості до центральної частини Києва забезпечує як високий потенціал відвідуваності, так і хорошу інтеграцію в існуюче міське середовище. В межах кількох хвилин пішої доступності знаходяться знакові міські локації, зокрема Національний цирк України та Галицька площа, а також одна з основних магістралей міста — проспект Берестейський, що формує важливий напрямок транспортного та пішохідного руху.

Впродовж останніх років мікрорайон навколо ділянки активно розвивається: зростає щільність населення, з'являються нові житлові комплекси, а також оновлюються наявні будівлі. Водночас існує помітний дисбаланс у розвитку соціальної та культурної інфраструктури: в межах пішої доступності практично

відсутні багатофункціональні простори для дозвілля, розвитку та творчості дітей. Наявні приватні студії мають обмежений профіль і невелику місткість, що не відповідає потребам зростаючої кількості мешканців. У районі також відсутній комплексний заклад типу школи мистецтв, орієнтованої на різновікову дитячу аудиторію.

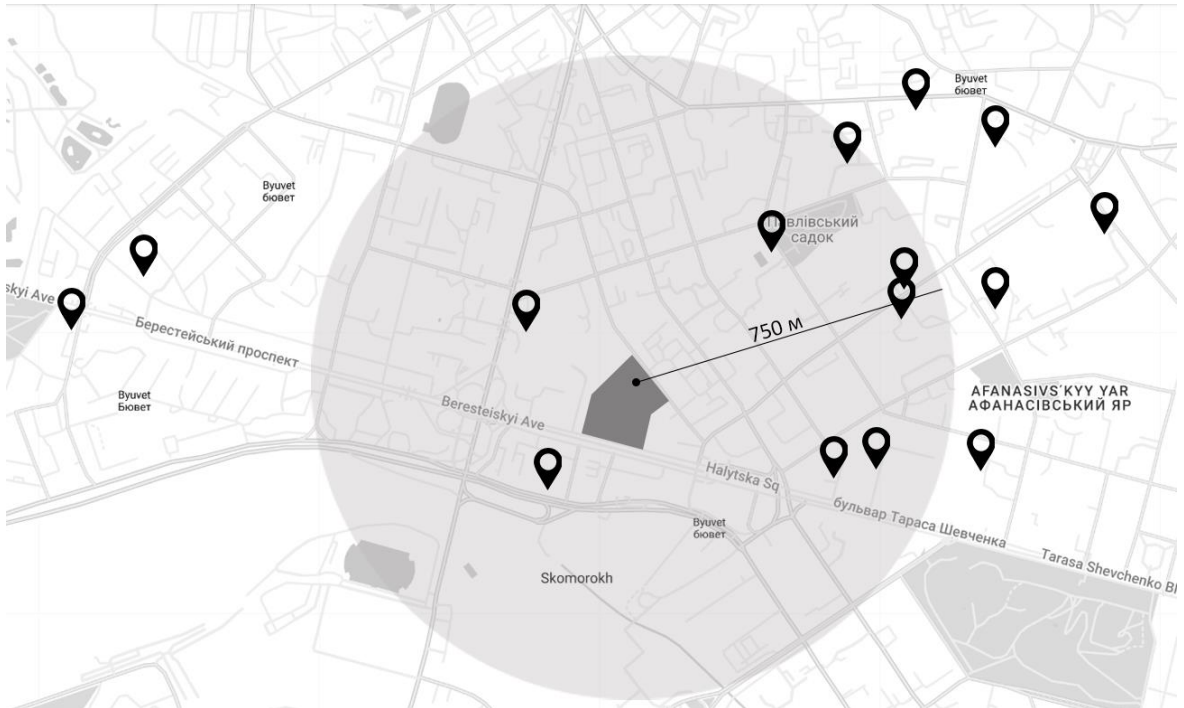

Рис. Схема загальноосвітніх навчальних закладів в районі будівництва

Рис. Схема розташування позашкільних освітніх закладів в районі будівництва

Доступність громадського транспорту: в пішій доступності знаходяться автобусні та трамвайні зупинки. В доступності 15 хвилин пішки знаходяться станції метро Лук'янівська та Університет.

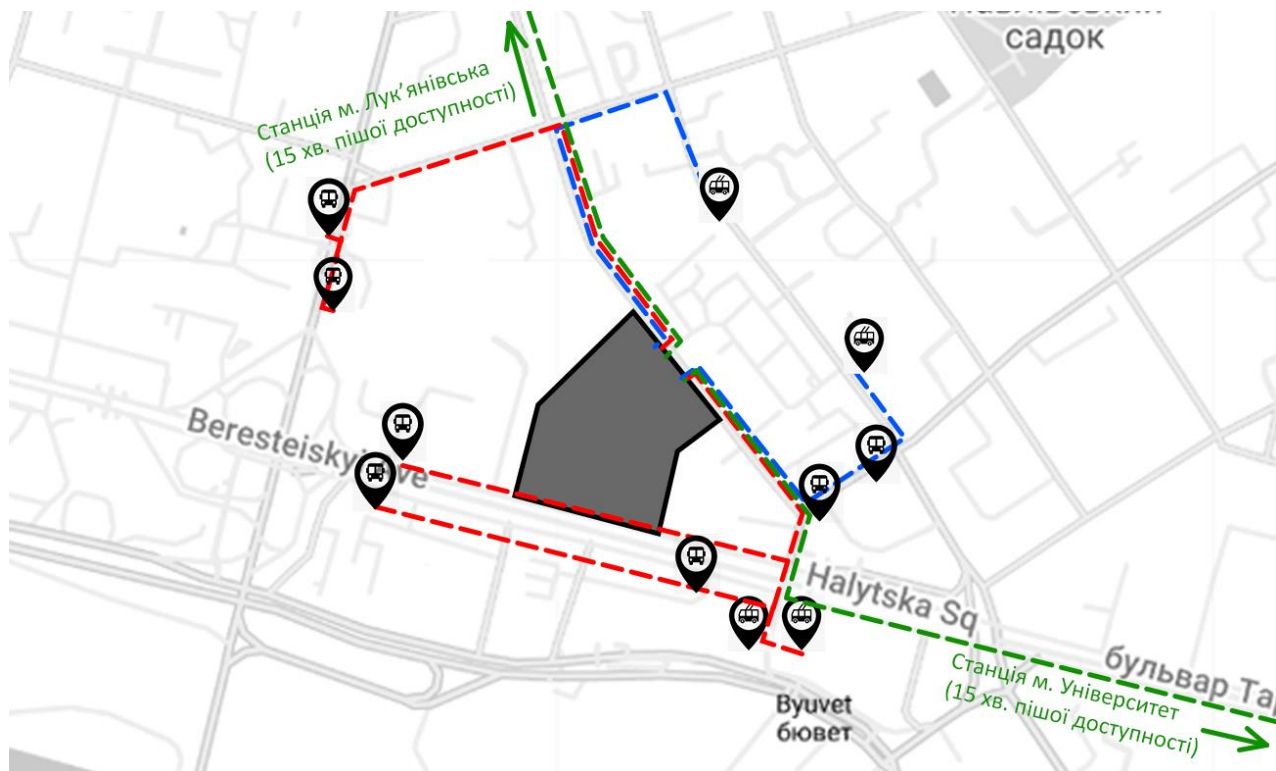

Рис. Схема доступності громадського транспорту

У межах пішої доступності відсутні повноцінні парки або озеленені громадські простори, придатні для тривалого відпочинку мешканців. Наявні невеликі сквери мають обмежену площу та не відповідають потребам зростаючого населення прилеглих житлових кварталів. Через щільну забудову та інтенсивний рух вулицями Берестейського проспекту, Чорновола, Дмитрівської й самої Золотоустівської, простори для безпечного дозвілля дітей і спокійного відпочинку дорослих майже відсутні. Звідси постає необхідність формування зеленої паркової зони в районі будівництва і велика площа ділянки (3.6 га) дає змогу це реалізувати.

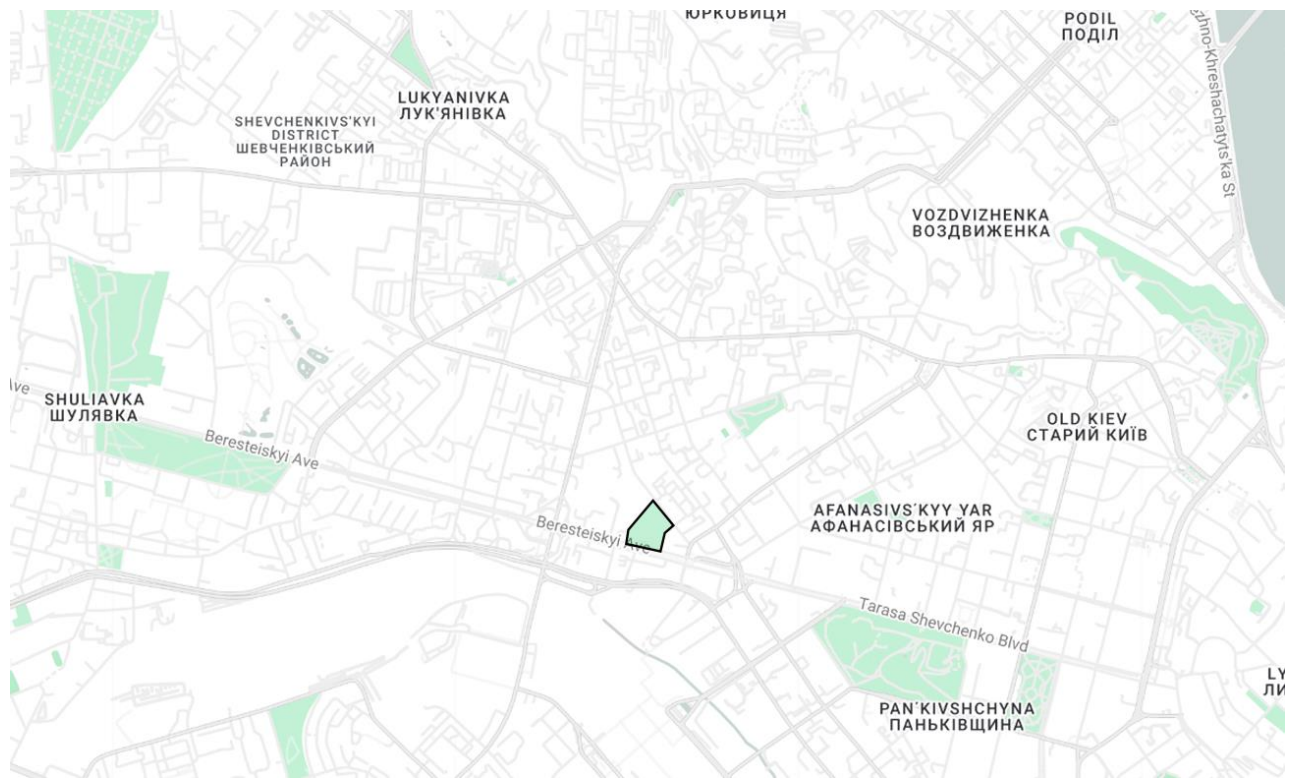

Рис. Схема паркових рекреаційних зон району будівництва

4.3 Опис генерального плану

Частину ділянки (1.2 га), що виходить на вул. Золотоустівська було відведено під забудову центру культури. Вона плавно перетікає в іншу другу частину, яку було вирішено віддати під влаштування парку районного значення з театром, що виходить на проспект Берестейський.

Заїзд для відвідувачів та персоналу запроектований з боку вулиці Золотоустівської. Було передбачено 24 паркомісця (з урахуванням місць для людей з інвалідністю) для відвідувачів та 6 паркомісць для персоналу. Технічний двір з місцем збору побутових відходів, розворотним майданчиком та паркомісцями для працівників розташовано з лівого боку будівлі. Також було передбачено окремі проїзди для завантаження продуктів до складу кафе та сировини до відділу образотворчого мистецтва.

Навколо основної (центру культури) будівлі було передбачено пожежний проїзд, що розташований на відстані 5 м та має ширину 3.5 метра.

На території центру було передбачено внутрішнє повір'я з літнім амфітеатром для відпочинку та дозвілля відвідувачів.

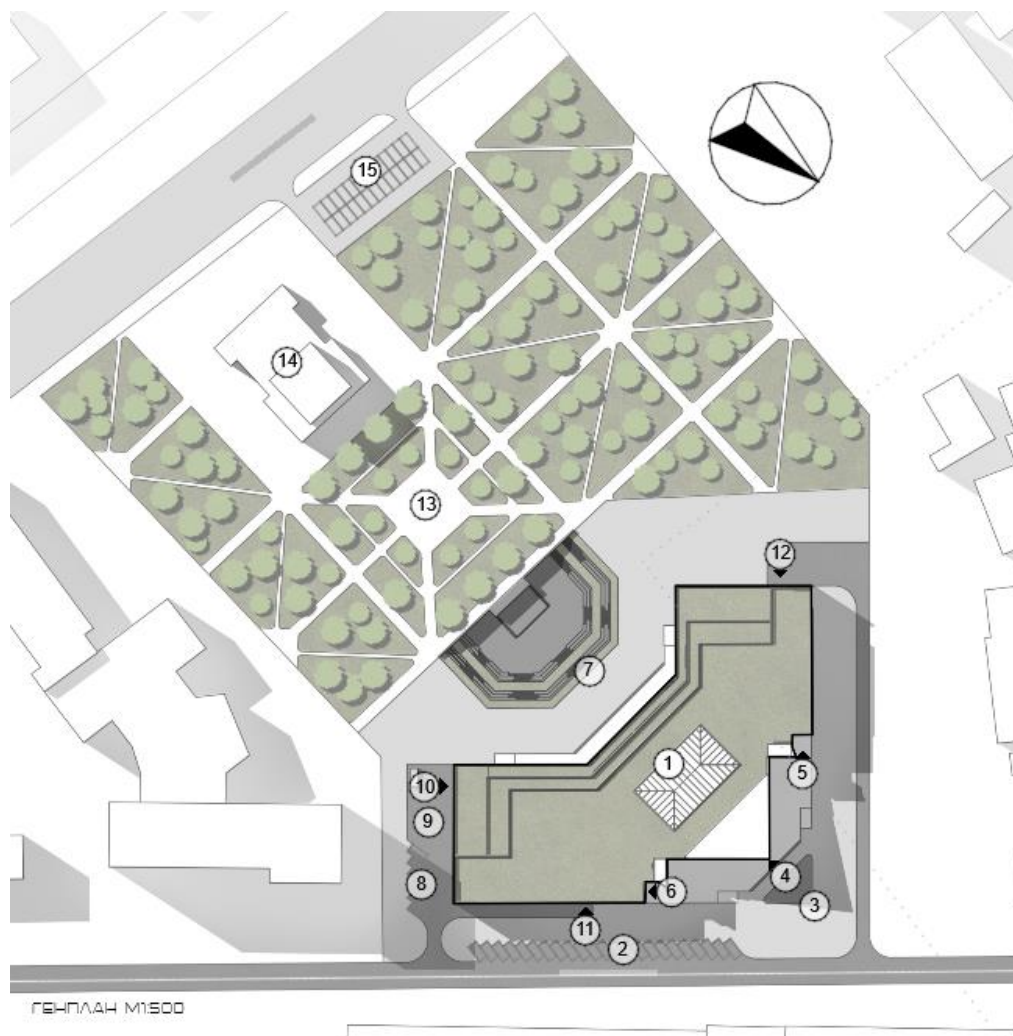

Рис. Генеральний план

Експлікація до генерального плану:

- 1 - Будівля центру культури
- 2 - Паркомісця для відвідувачів
- 3- Площа при вході з сухими фонтанами
- 4 – Головний вхід
- 5 – Вхід до підготовчого відділу
- 6 – Вхід в кафе
- 7 – Внутрішній двір з літньою сценою
- 8 – Паркомісця для працівників
- 9 – Технічне подвір'я
- 10 – Загрузка до складу естради
- 11 – Загрузка до складу кафе
- 12 – Загрузка до відділу образотворчого мистецтва
- 13 - Парк
- 14 – Театр
- 15- Паркомісця для відвідувачів театру

Техніко-економічні показники генерального плану

№	Назва	Розмірність	Значення
1	Площі всієї ділянки	га	3.6
1	Площа ділянки під забудову центру	га	1.2
2	Площа забудови центру	м ²	4100
3	Кількість паркомісць	шт.	24 для відвідувачів + 6 для працівників
5	Площа озеленення	м ²	4900
6	Площа мощення	м ²	5800

5. Архітектурно-планувальне рішення

Планування має розчленовану на двоє кутову симетричну структуру. Сама будівля має орієнтацію відповідно до форми ділянки та інсоляційних вимог приміщень центру культури. За своєю структурою будівля поділяється на окремі функціональні блоки, а саме:

- 1) Вхідна група
- 2) Підготовчий відділ
- 3) Естрада
- 4) Відділ образотворчого мистецтва
- 5) Адміністрація
- 6) Музичний відділ
- 7) Танцювальний відділ

Вхідна група включає тамбур, вестибюль, приміщення охоронця, рецепцію з підсобним приміщенням та гардероб. Далі відвідувачі потрапляють в центральну частину – просторий атриум з головними відкритими сходами зі ступінчатим амфітеатром. В центральному атриумі зосередженні всі приміщення загального громадського доступу: магазини художнього музичного, танцювального, художнього інвентарю, книгарня, відкрита бібліотека,

виставкова зала, вбиральні тощо. З центральної частини відбувається транзит відвідувачів до інших функціональних блоків центру (естрада на 1-ому поверсі, адміністрація та відділ обр. мис. на 2-ому поверсі, танцювальний та музичний відділи на 3-ому поверсі), в кожному з яких забезпечена своя зона рекреації.

Слід зазначити, що блок підготовчого відділу для дітей дошкільного віку повністю ізольований від основної частини будівлі і до нього передбачений окремий вхід. Також окремий вхід є до приміщення зали кафе.

З головного холу першого поверху передбачений другий наскрізний вхід зі сторони внутрішнього дворику з літнім амфітеатром. На другому та третьому поверхах з центральної частини та з кожного функціонального блоку є свій вихід на широку відкриту терасу з виглядом на парк та сцену літнього театру.

В кожному функціональному блоці передбачені сходові клітки типу СК-1 з ліфтом біля кожної для забезпечення максимальної інклюзивності центру. Двоє сходів центральної частини передбачають вихід на експлуатовану зелену покрівлю будівлі.

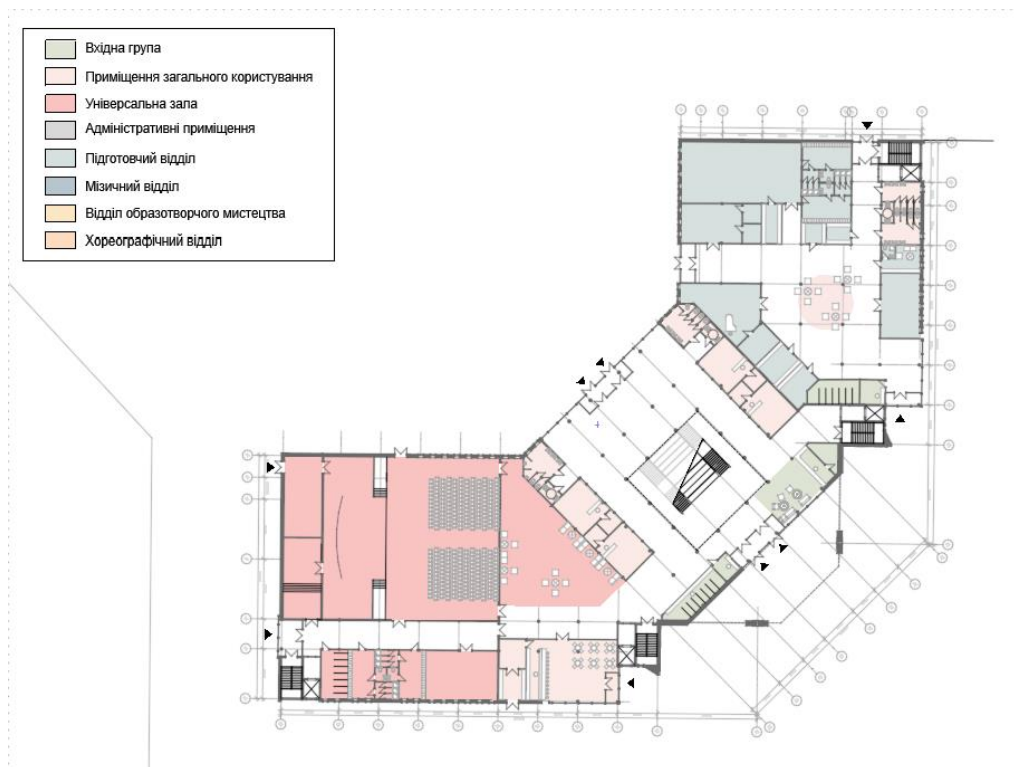

Рис. План 1-го поверху

- Вхідна група
- Приміщення загального користування
- Універсальна зала
- Адміністративні приміщення
- Підготовчий відділ
- Мізичний відділ
- Відділ образотворчого мистецтва
- Хореографічний відділ

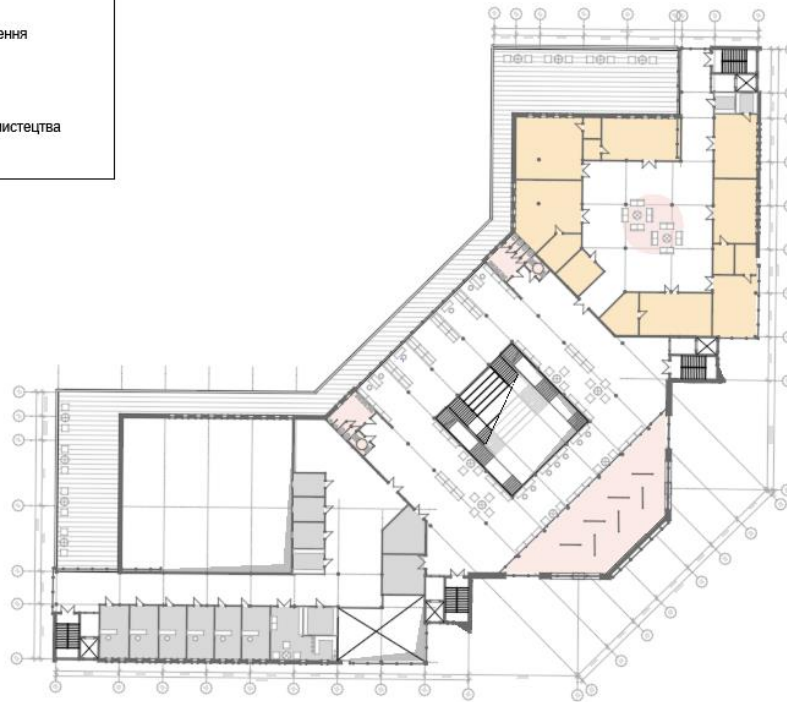

Рис. План 2-го поверху

- Вхідна група
- Приміщення загального користування
- Універсальна зала
- Адміністративні приміщення
- Підготовчий відділ
- Мізичний відділ
- Відділ образотворчого мистецтва
- Хореографічний відділ

Рис. План 3-го поверху

6. Об'ємно-просторове рішення

Будівля культурного центру має симетричну форму, що спускається озелененими каскадами до низу в сторону внутрішнього двору та плавно переходить в зелену паркову зону.

Головний вхід (з боку вул. Золотоустівської) має гостру трикутну форму витягнуту доверху чим сильно акцентує на собі увагу. Його з двох боків обрамляють дві пари симетричних похилих колон та симетричні пано з барельєфами з візерунком, який відображає культурну і історичну тематику району. Ці барельєфи виконані в стилізованій манері, поєднуючи сучасну пластичність із мотивами народного мистецтва. Похилі колони, створюють відчуття монументальності та підтримують масивну нависаючу виставкою залу, яка захищає вхідну групу та візуально підкреслює її вертикальність.

Увечері головний фасад підсвічується м'яким динамічним світлом, що акцентує архітектурні елементи та створює враження "живого об'єкта", відкритого до відвідувачів.

Рис. Перспективне зображення головного входу

7. Дизайн інтер'єру

Інтер'єр переважно виконаний нейтральних світлих, сірих та бежевих тонах, що допомагає створити затишну атмосферу сприятливу для навчання та роботи. Основним композиційним акцентом виступають сходи, яскраво-зеленого кольору. Вони створюють динамічну геометрію, що веде погляд угору і додає простору ритму. Цей колір контрастує з нейтральними стінами й підлогою, чим досягається візуальна активність без перевантаження. Всі відкриті зони рекреації також облаштовані акцентними м'якими меблями того ж зеленого, темно- та світло-сірих відтінків. Загалом в інтер'єрі були використані такі матеріали: шліфований бетон, алюміній, скло, дерев'яні елементи (ламельі).

Візуальна легкість внутрішнього простору досягається завдяки активному використанню світлопрозорих конструкцій, що забезпечують достатню кількість природного світла, та світлих відтінків матеріалів оздоблення, що візуально розширюють простір. Також важливими елементом формування інтер'єру є штучне освітлення у вигляді LED-ламп на стелі, що надають динаміки простору, та неонове світло, що створює атмосферу спокою для учнів та відвідувачів центру.

Рис. Зображення інтер'єру центрального атриуму

7. Конструктивне рішення

Основу конструкції будівлі становить монолітний залізобетонний каркас з колон круглого перерізу діаметром 400 мм та металеві ферми покриття над багатоцільовою глядацькою та виставковою залами.

Перекрыття виконані з монолітного залізобетону (товщиною 200 мм) і забезпечують горизонтальну жорсткість конструкції, а колони та монолітні ядра жорсткості сходів та ліфтових холів - вертикальну.

Зовнішні стіни будівлі запроєктовані з ненесучих газобетонних блоків, що встановлюються в межах монолітного каркасу. Внутрішні стіни (перегородки) виконуються з гіпсокартонних систем на металевому каркасі або з повнотілої керамічної/силікатної цегли.

Для забезпечення надійної основи під центр культури в проєкті передбачено пальово-плитний фундамент. Конструктивно він складається з монолітної залізобетонної плити, яка спирається на систему буронабивних паль. Палі передають вертикальні навантаження від будівлі на глибші, шари ґрунту, а монолітна плита забезпечує рівномірний розподіл навантажень між палями та зменшує ризик осідання.

Світлопрозора частина фасаду виконується за стійко-ригельною схемою із застосуванням алюмінієвих профілів.

Непрозорі ділянки фасадів вирішені у вигляді вентиляованої фасадної системи.

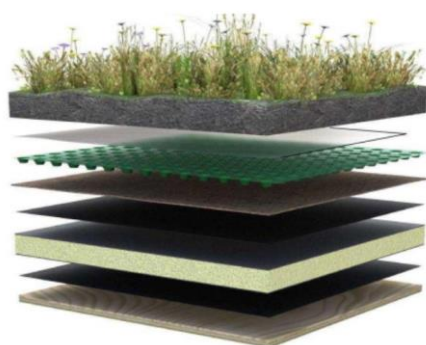
Як облицювальний матеріал

використовуються фіброцементні панелі,

які монтуються на металевий підконструктивний каркас із проміжком для вентиляції.

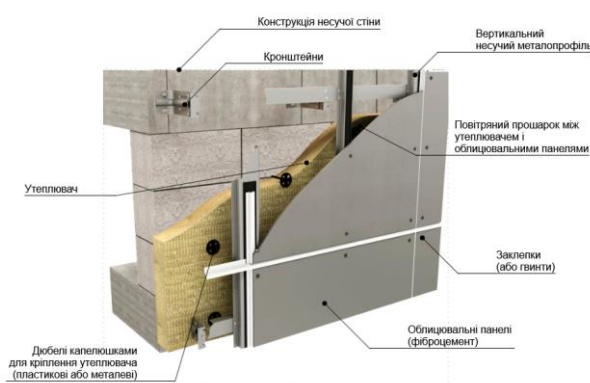

У проєкті передбачено влаштування зеленої експлуатованої покрівлі, яка виконує як функціональну, так і екологічну роль. Конструкція покрівлі включає монолітну залізобетонну плиту перекриття, гідроізоляційний шар, утеплювач, систему захисту від проростання коріння, дренажний шар та родючий шар ґрунту для висадки рослин. Така покрівля забезпечує додаткову тепло- та звукоізоляцію будівлі, сприяє зниженню теплового навантаження влітку, затримує дощову воду, покращуючи водовідведення та мікроклімат навколо споруди.

Рослини
Родючий ґрунт
Фільтруючий шар
Дренажний шар
Бар'єр для коренів
Теплоізоляція
Гідроізоляція
Основа

Склад зеленої покрівлі

Конструкція несучої стіни
Кронштейни
Вертикальний несучий металопрофіль
Повітряний прошарок між утеплювачем і облицювальними панелями
Утеплювач
Заклепки (або гвинти)
Облицювальні панелі (фіброцемент)
Дробні капелюшки для кріплення утеплювача (пластикові або металеві)

8. Інженерне обладнання

8.1. Системи опалення, вентиляції та кондиціонування

У будівлі передбачено систему опалення, яка забезпечує комфортну температуру в холодну пору року. Опалення здійснюється через централізовану теплову мережу або власну котельню. В приміщеннях встановлюються радіатори, які дозволяють регулювати температуру індивідуально. Для підтримання свіжого повітря використовується припливно-витяжна вентиляція з механічними вентиляторами, а у великих залах застосовується рекуперація тепла для економії енергії. В теплий період працює система кондиціонування повітря, що підтримує комфортну температуру.

8.2. Система водопостачання і водовідведення

Будівля підключена до мереж холодного і гарячого водопостачання. Гаряча вода може подаватися від бойлерної установки або централізованої системи теплопостачання. Вода надходить до санітарних вузлів, кухонь та інших приміщень. Водовідведення розділене на побутову каналізацію для стічних вод та ливневу каналізацію для збору дощової води з покрівлі і території.

8.3. Електропостачання та освітлення

Електроенергія в будівлю подається від міської мережі через розподільний щит. Для важливих систем передбачене резервне живлення, яке забезпечує безперебійну роботу ліфтів, аварійного освітлення та протипожежних систем. Освітлення приміщень виконане світлодіодними світильниками, що забезпечують достатній рівень світла при низькому енергоспоживанні. Також організовано зовнішнє освітлення фасадів і прилеглої території.

8.4. Ліфти та вертикальні комунікації

З метою забезпечення вертикального зв'язку між поверхами в будівлі передбачено двоє відкритих головних сходів та 4 сходові клітки типу СК-1, яку можуть виконувати функцію евакуаційних шляхів і 4 пасажирські ліфти з холами біля кожної сходової клітки.

9. Охорона праці та навколишнього середовища

9.1. Безпека та охорона праці

При проектуванні центру культури враховані всі вимоги з безпеки та охорони праці. Приміщення спроектовані так, щоб забезпечити безпечні умови роботи та перебування для персоналу і відвідувачів. Враховано зручні шляхи евакуації, наявність протипожежного обладнання, систем сигналізації та оповіщення. Використання безпечних матеріалів і технологій зменшує ризики травматизму під час експлуатації будівлі

9.2. Охорона навколишнього середовища

Проект враховує заходи з мінімізації впливу на довкілля. Зокрема, застосована зелена експлуатована покрівля, яка сприяє утриманню дощової води, покращує мікроклімат і забезпечує додаткову теплоізоляцію. Використання сучасних матеріалів із низьким рівнем шкідливих викидів, а також роздільна система водовідведення допомагають знизити забруднення ґрунту та водних ресурсів. Планується організація системи збору і сортування відходів під час експлуатації будівлі.

9.3. Енергоефективність будівлі

Для підвищення енергоефективності у будівлі застосовані сучасні рішення. Всі системи освітлення виконані зі світлодіодних ламп, що значно знижує споживання електроенергії при високій якості світла. Вентильовані фасади та утеплені конструкції допомагають зберігати тепло взимку і прохолоду влітку, що зменшує навантаження на системи опалення і кондиціонування. Зелена експлуатована покрівля виконує додаткову функцію теплоізоляції та зниження теплового навантаження на будівлю, сприяючи збереженню енергії.

10. Використані джерела

1. ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування і забудова територій"
2. ДБН В.2.2-3:2018 "Заклади освіти"
3. ДБН В.2.2-16:2019 "Культурно-видовищні та дозвіллієві заклади"
4. ДБН В.2.2-9:2018 "Громадські будинки та споруди"
5. ДБН В.2.2-40:2018 "Інклюзивність будівель і споруд"
6. ДБН В.1.1-7:2016 "Пожежна безпека об'єктів будівництва"
7. ДБН В.2.5-20:2018 "Газопостачання"
8. ДБН В.2.5-23:2010 "Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення"
9. ДБН В.2.2-5:2023 "Захисні споруди цивільного захисту"
10. ArchDaily. Lumit Art High School / Lukkaroinen Architects — [Режим доступу]. — <https://www.archdaily.com/998030/lumit-art-high-school-lukkaironin-architects>
11. ArchDaily. Saldus Music and Art School / MADE arhitekti — [Режим доступу]. — https://www.archdaily.com/417592/saldus-music-and-art-school-made-arhitekti?ad_medium=gallery
12. ArchDaily. Sint Lucas School of Arts / Atelier Kempe Thill — [Режим доступу]. — <https://www.archdaily.com/957905/sint-lucas-school-of-arts-atelier-kempe-thill>
13. ЦНИИЭП учебных зданий Госгражданстроя: Рекомендации по проектированию детских школ искусств

11. Додатки:

Функціональна схема школи мистецтв

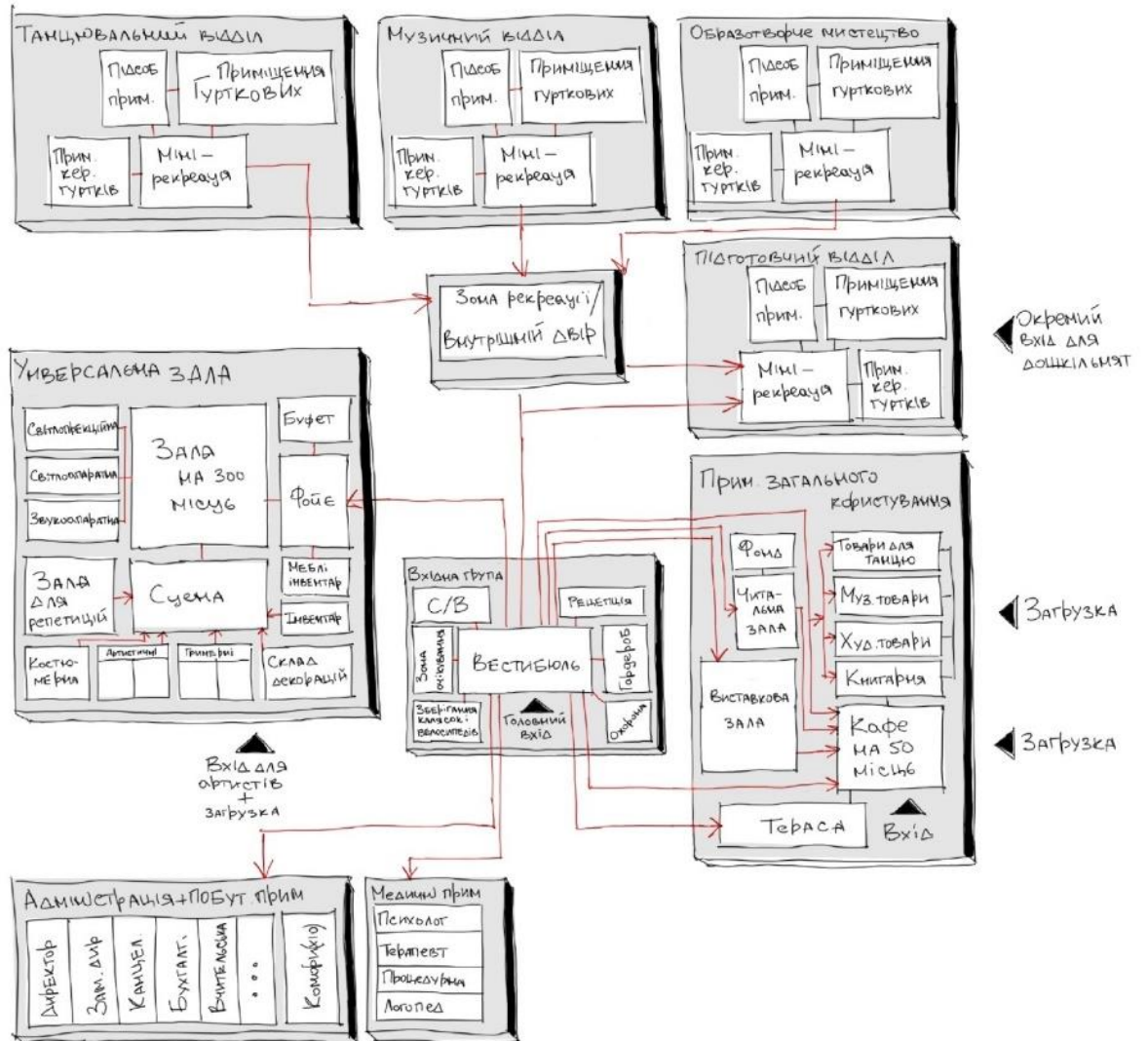

Рис. Схема розгортання функціональних процесів

